

Dosarul nr. 2ra-417/20

Prima instanță - (Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni) jud: A. Sandu

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Danilov, I. Secrieru, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

4 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Surdu,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Surdu împotriva Victoriei Surdu, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” Serviciul cadastral Teritorial Ialoveni și Biroului Notarial Oleg Chetreanu cu privire la revocarea donației pentru ingraturitudine,
împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 17 octombrie 2018, Nicolae Surdu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Surdu, IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul cadastral Teritorial Ialoveni și Biroului Notarial Oleg Chetreanu, solicitând, prin cererea de modificare a pretențiilor din 23 aprilie 2019 (vol. I, f.d. 139-141), revocarea a ½ cotă-parte din contractul de donație nr. 10856 din 19 octombrie 2015 încheiat între Nicolae Surdu, Tatiana Surdu și Victoria Surdu, cu radierea din Registrul bunurilor imobile la Serviciul cadastral Teritorial Ialoveni, restituirea bunului în proprietate și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Nicolae Surdu a indicat că soția sa Tatiana Surdu l-a convins să doneze fiicei lor Victoria Surdu imobilul cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx, iar ultima va îngriji de părinții săi.

Astfel, la 19 octombrie 2015 a fost încheiat contractul de donație nr. 10856, perfectat de notarul Oleg Chetreanu, prin care Nicolae Surdu și Tatiana Surdu au donat Victoriei Surdu ½ cotă-parte din casa de locuit și lotul de teren de lângă casă.

A menționat că după revenirea Tatiane Surdu din Italia în anul 2018, relația dintre ei s-a înrăutățit, ultima având un comportament negativ, îl jignea și îl numea cu cuvinte necenzurate, deseori făcea scandaluri și certuri.

În anul 2018 Tatiana Surdu a schimbat lăcatul la apartamentul situat în xxxxx, unde reclamantul locuia în lunile reci ale anului și deține ¼ cotă-parte din imobil, deoarece nu dorește să mai locuiască împreună cu el. Iar la 27 iulie 2018, de către Victoria Surdu a fost alungat din casa părintească amplasată în xxxxxx.

Reclamantul consideră că acțiunile și inacțiunile Victoriei Surdu, exprimă o abatere gravă de la datoria de recunoștință că a primit un bun cu titlu gratuit, deoarece dă dovadă de o ingraturitudine gravă, fiindcă a rămas fără adăpost, nu are un alt loc de trai și surse financiare pentru a-și procura alt bun imobil.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor art. 835 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002).

Prin hotărârea din 8 mai 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Surdu împotriva Victoriei Surdu, IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul cadastral Teritorial Ialoveni și Biroului Notarial Oleg Chetreanu cu privire la revocarea donației pentru ingraturitudine, s-a respins ca neîntemeiată.

La 4 iunie 2019 Nicolae Surdu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Nicolae Surdu și s-a menținut hotărârea din 8 mai 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit că la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 835 alin. (1) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), or reclamantul nu a demonstrat ingraturitudinea ca temei de revocare a contractului de donație.

A reținut că argumentele invocate de reclamant nu sunt suficiente pentru a servi temei de revocare a donației asupra ½ cotă-parte din terenul și a construcțiile litigioase.

Totodată, instanța de apel a menționat că Victoria Surdu, în lipsa obligației de întreținere, i-a acordat tatălui său Nicolae Surdu în perioada anilor 2016-2018, un card bancar cu surse financiare, iar din declarațiile martorilor rezultă cu certitudine că intenția de a redobândi cota-parte din bunul donat a apărut la Nicolae Surdu din momentul apariției relațiilor de conflict, inițierea procedurilor de divorț și partajul averii cu soția sa Tatiana Surdu și nu din cauza ingraturitudinii.

Astfel a conchis că contractul de donație nr. 10856 din 19 octombrie 2015 a fost încheiat cu respectarea prevederilor legale.

La 16 ianuarie 2020, Nicolae Surdu a declarat recurs împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă acțiunea.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, recurentul a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

Consideră că instanțele de judecată nu au determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, iar concluziile instanțelor sunt întemeiate pe aprecierea unilaterală a probelor prezentate de Victoria Surdu, fapt ce contravine prevederilor art. 130 din Codul de procedură civilă.

La fel, a invocat că instanța de fond a interpretat în mod extensiv situațiile ce relevă o ingraturitudine gravă a donatarului față de donator, fapt ce presupune o atentare nejustificată a principiului previzibilității legii pe care statele semnatare ale CEDO s-au obligat să-le respecte.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 16 decembrie 2019 (vol. I, f.d. 232), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește. Din acest considerent, Colegiul consideră că recursul din 16 ianuarie 2020 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 3 februarie 2020 în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Nicolae Surdu cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând

regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Nicolae Surdu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Nicolae Surdu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru